

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Jesaja 8, 23 - 9, 6
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 146 : 1, 3 en 4 (vers 3 De Morgenster)**
4. **Lezing van de wet**
5. **Zingen : Psalm 38 : 1, 2 en 3 (bede tot de Here om ons niet in grote woede te straffen)**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Jesaja 8 : 11 -22**
8. **Zingen : Psalm 86 : 1 en 5 (de Here die ons weer tot zijn licht doet komen)**
9. **Tekst : Jesaja 8 : 23 – 9 :6**
10. **Zingen : Psalm 107 : 4 en 5 (de Here die zijn volk uit het donker wilde leiden)**
11. **Dankzegging en voorbede**
12. **Slotzang : Lied 26 : 1, 3 en 4**

Middagdienst

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 146 : 1, 3 en 4**
- 4. Gebed om zegen over de dienst**
- 5. Schriftlezing : Jesaja 8 : 11 -22**
- 6. Zingen : Psalm 86 : 1 en 5 (de Here die ons weer tot zijn licht doet komen)**
- 7. Tekst : Jesaja 8 : 23 – 9 :6**
- 8. Zingen : Psalm 107 : 4 en 5 (de Here die zijn volk uit het donker wilde leiden)**
- 9. Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 3**
- 10. Dankzegging en voorbede**
- 11. Slotzang : Lied 26 : 1, 3 en 4**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Een vergeten land. Zo zou je het land van Zebulon en Naftali kunnen noemen. Deze stammen van Zebulon en Naftali hadden hun erfdeel in het noorden van het land Israël gekregen. Zo rond het meer van Galilea. Samen met de landstreek die over de Jordaan lag, zou het gebied van deze stammen het latere Galilea vormen.

Een vergeten land. En een land dat in de geschiedenis van Israël telkens weer door vreemde volken onder de voet was gelopen. Want bijna alle volken die ooit Israël zijn binnen gevallen, kwamen uit het noorden. De Syriërs, de Assyriërs, de Perzen, de Grieken, de Romeinen. Noem ze maar op. De enige uitzondering op deze regel waren de Egyptenaren. Die kwamen uit het zuiden. En het waren dus altijd Naftali en Zebulon die keer op keer onder de voet werden gelopen. Niet omdat het land zelf zo interessant was, maar omdat het de weg opende naar de grote steden van Israël. Want het was eigenlijk maar een achtergebleven gebied

Maar nu profeteert Jesaja, dat juist daar. Daar in dat achtergebleven gebied. Daar zal men in de toekomst eer ontvangen. Daar zal men een groot licht zien. Uitgerekend daar, in het achtergebleven gebied. Het geminachte gebied. Juist daar schijnt een groot licht. Over dit grote licht dat in de duisternis schijnt mag ik u deze morgen het Woord van de Here bedienen. Ik heb het Woord van de Here als volgt voor u samengevat:

De Here belooft het land van Zebulon en Naftali een groot licht dat de duisternis zal verdrijven.

We letten achtereenvolgens op twee dingen:

- 1 De diepte van de duisternis**
- 2 De heerlijkheid van het licht**

We zullen dus allereerst letten op de diepte van de duisternis in het land van Zebulon en Naftali.

Jongens en meisjes, jullie zijn waarschijnlijk in jullie gedachten druk bezig met het Sinterklaasfeest. Aanstaaende vrijdag is het weer zover. Dan komt de Sint op school en is het weer pakjesavond. Thuis en op school maken jullie je klaar voor dit feest. Voor de komst van Sint en natuurlijk de cadeaus. Ik weet niet wat je zult krijgen. Natuurlijk hopen jullie op grote cadeaus. Toch weet ik één ding. Niemand van jullie krijgt een

cadeau dat zo groot is als het cadeau uit onze tekst. Want in onze tekst gaat het over het mooiste en fijnste geschenk dat een mens kan ontvangen. Het gaat namelijk in onze tekst over een Kind dat ons geboren wordt. Een Zoon. Een Zoon die ons gegeven wordt. Ik zeg het nu wat dubbel. Maar dat doe ik expres. Want zo staat het ook in onze tekst. Vers 5: want een kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven. En dat Kind, die Zoon wordt aangeduid als een licht, een groot licht.

De Here gaat het land van Zebulon en Naftali een groot licht schenken. En dat heeft dat land heel hard nodig. Want het is donker in dat land. Misschien zeg jij nu: gezellig, donker. Misschien vind je de winter wel fijn omdat het dan vroeg donker is. Maar toch is het donker niet fijn. Het donker is alleen fijn, omdat we het dan gezellig in huis kunnen maken met lichtjes en door het aansteken van kaarsen. Die lichtjes en kaarsen maken het gezellig. Maar de duisternis niet. Stel je eens voor dat het alleen maar donker is. Dat je niets hebt om licht mee te maken. Geen lamp, geen kaars, zelfs geen aansteker of lucifer. Dan is het donker helemaal niet fijn. Dan is het eng en naar. Je ziet niet wat er gebeurt. Je weet niet waar je loopt. Gevaren zie je niet aankomen en je kunt zo maar in een gat vallen of tegen een muur lopen.

Nu is het in het land Israël ook donker. Niet zo dat de zon er nooit schijnt. Maar wel zo dat de mensen de weg kwijt zijn. Ze zijn verdwaald en kunnen de weg niet vinden in het leven. Want de mensen hebben de Here verlaten. Hoe triest dat leven eruit ziet hebben we kunnen lezen in de verzen 19 tot 22 van hoofdstuk 8. De mensen zijn de geesten van de doden en waarzeggers gaan raadplegen, in plaats van dat ze naar de profeten van de Here gaan. Naar de Here luistert en doet wat in de wet van de Here staat. En dat staat er in vers 21: dan trekt men rond, gedrukt (wij zouden zeggen: depri) en hongerig, en wanneer men hongert, zal men in woede uitbarsten, en zijn koning en zijn God vervloeken. De mensen zijn dus heel droevig en hongerig, ze zijn boos en chagrijnig. Want het leven valt ze zwaar. Ze vinden het leven niets aan. En als mensen het leven moeilijk vinden, dan gaan ze vaak andere mensen de schuld geven. Net als in ons land. Daar moppert iedereen op de regering. Die doet het niet goed. Zo mopperen de mensen in het land van Zebulon en Naftali op de koning. Ja en ook op de Here. En de mensen kijken omhoog naar de hemel en ze zullen hun ogen over de aarde laten gaan, maar ze zien niets. Ze zien alleen maar duisternis. Donkerheid die je bang maakt en die je het gevoel geeft dat je helemaal alleen bent en die je heel eenzaam maakt.

En zo is het leven in het land van Zebulon en Naftali ook vaak geweest. Iedere keer weer kwamen er vreemde legers het land binnenstormen. En de koning deed niets. Die hield zijn leger achter om zijn steden te verdedigen. Het land van Zebulon en Naftali daar gaf hij niet veel om. Ook heeft dit land telkens weer de Here verlaten. Omringd door allerlei vreemde volkeren met hun vreemde goden en ver weg van Jeruzalem. Veel heeft deze landstreek in de geschiedenis geleden door eigen schuld vanwege het verlaten van de Here en door vijandige legers. Daarom is het er donker. De Here wordt er niet of nauwelijks gediend. Zijn Woord klinkt er niet of nauwelijks. De duivel heeft veel mensen in zijn greep en de vernietigende legers denderen door het land. Diep, diep is de duisternis in het land van Zebulon en Naftali. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats zullen we letten op de heerlijkheid van het licht dat in het land van Zebulon en Naftali zal gaan schijnen.

Profetieën roepen altijd de vragen op. En de meest terugkerende vraag is altijd: wanneer werd deze profetie vervuld? Waar doelde de profeet op? Ook bij deze heerlijke profetie is dat het geval. Deze profetie doelt in de eerste plaats op de bevrijding van de Assyrische verdrukking. Maar achter deze bevrijding wordt een andere bevrijding zichtbaar die zo krachtig naar voren treedt, dat de bevrijding van de nood van de Assyrische bezetting zoals die plaats vond in 609 voor de geboorte van de Here Jezus al snel naar achtergrond verdwijnt. Een andere bevrijding wordt zichtbaar. Een bevrijding van ongekende heerlijkheid en ongekende dimensies.

In punt 1 hebben we gezien hoe diep de duisternis was in het land van Zebulon en Naftali. Angstaanjagend en benauwend. Maar dan in vers 1 wordt verteld over dit volk dat het een groot licht te zien krijgt. Dat over deze mensen die in een land van diepe duisternis wonen een licht straalt. Hoe groot is dan de blijdschap. Hoe blij kun je zijn als in diepe duisternis leeft en je ziet een licht in de verte. Dat licht zuigt. Op dat licht richt je al je aandacht. Dat licht betekent ook hoop voor verlossing uit de angst en de verdrukking. En hier in vers 1 is maar niet sprake van een licht in de verte. Nee, er wordt gesproken over een groot licht. Een licht dat straalt over het hele land. Als een zon die opkomt en de duisternis verdrijft en voor warmte en licht zorgt. Zo is het ook met dit licht.

En de vreugde die uitbreekt is groot. En die vreugde en blijdschap vertaalt zich in dank aan de Here. Vers 2. Gij hebt het volk vermenigvuldigt, zijn vreugde groot gemaakt; het

verheugt zich voor uw aangezicht als met de vreugde bij de oogst, zoals men juicht bij het verdelen van de buit. Als de oogst binnen was gehaald in Israël vierde men groots feest. En dat mag ook. Ja, de Here ziet graag dat wij ons verheugen over wat Hij ons geeft en Hem daarvoor danken. Zoals echte ouders hun kinderen graag blij en gelukkig zien. Zo ziet de Here zijn kinderen graag blij en gelukkig. Zij mogen dat in alle vrijheid uiten voor zijn oog. Ja, de feestvreugde is te vergelijken met het enthousiasme dat er is als er een grote oorlogsbuit verdeeld mag worden. Dan kreeg iedereen er een flink aantal kostbare dingen bij. Het bezit van ieder mens werd vergroot en de welvaart nam toe. Reden voor feest en blijdschap.

En we moeten het goed blijven zien. Deze vreugde is allereerst de vreugde over het einde van de onderdrukking door de Assyriërs. Vers 3. Want het juk dat het volk drukte, en de stang op zijn schouder, de roede van zijn drijver, hebt U verbroken als op Midjansdag. Het volk Israël leefde dus onder grote druk en verdrukking. Ze werden uitgebuit en geslagen.

Maar dit juk heeft God verbroken. God heeft het verbroken. Het was geen overwinning door mensen behaald. Maar een overwinning van God. Want het was een bevrijding als op Midjansdag. Op Midjansdag. Toen bevrijdde God zijn volk. Door de hand van de richter Gideon. Waarschijnlijk kennen de kinderen het verhaal wel. Met maar driehonderd man versloeg Gideon een machtig en groot leger. Eerst had hij er tweeëndertigduizend man gehad. Maar alle mannen die bang waren, moest Hij van God naar huis sturen. Toen bleven er nog maar tienduizend over. Die tienduizend moesten water gaan drinken. En alleen de mannen die het water met de hand opschepten mochten blijven van God. Slechts driehonderd man. Toen zij in de nacht op hun bazuinen bliezen, hun kruiken kapot sloegen en met hun toortsen zwaaiden, zaaide God zo'n grote paniek in de harten van de Midjanieten, dat men elkaar te lijf ging en vervolgens op de vlucht sloeg. Zo werd het immense leger van de Midjanieten verslagen. En zo'n overwinning zal de Here weer geven. Niet het leger van Israël zal het land bevrijden, maar de Here. Zoals dat ook gebeurd is in 609. Toen geheel onverwacht de koning en het leger van Assyrië werden verslagen en Israël bevrijd werd van hun druk.

Er is voor de Israëlieten dus alle reden om een groot feest te vieren. Een feest te vergelijken met de bevrijding van Nederland aan het einde van de Tweede

Wereldoorlog. Iedereen gaat de straat op en viert feest. De vijand is overwonnen. We hebben onze vrijheid terug.

Tot zover kun je de vervulling van de profetie nog wel aanwijzen in de geschiedenis van Israël. Maar in vers 4 krijgt de profetie overduidelijk een andere dimensie. Daar wordt gesproken over de stampende schoen en de mantel in bloed gewenteld. Het gaat hier om de uitrusting van een soldaat. Zijn schoenen waarmee hij te velde trekt en zijn mantel die hij aan heeft. Overigens niet de meest in het oog springende delen van een militaire uitrusting. Je zou verwachten dat de wapens ter sprake kwamen of het schild. Maar nee, onbeduidende uitrustingsstukken worden genoemd. En wat ook opzien baart is dat deze met vuur worden verbrand. Dat was in die tijd niet de gewoonte. Alles had in die tijd waarde. Ook schoenen en mantels. Deze behoorden tot de oorlogsbuit. En je gebruikte ze zelf. Maar deze soldatenschoenen en mantels worden met vuur verbrand. Alles wat aan oorlog herinnert, wordt verdelgd. Het wordt weggedaan. Zelfs het meest onschuldige oorlogsmaterieel wordt vernietigd. Al dat oorlogsmateriaal is niet meer nodig. Ja, daar is geen plek meer voor onder de hemel, nu het grote licht is gekomen. Want er zal nooit meer oorlog zijn. Nu niet en in de toekomst niet.

En hier breekt de profetie dus heel duidelijk door de gewone horizon heen. Hier wordt het gordijn geopend voor iets veel groters. Niet maar het einde van een vreselijke verdrukking. Maar het einde van álle verdrukking. Het einde van álle oorlogen. Het einde van álle geweld en onrecht.

En in vers 5 wordt ons dan het geheim van dit licht onthuld. “want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust ons zijn schouders.” Let er op hoe rijk het hier staat. Er staat niet dat er een kind is geboren. Nee, er is **ons** een kind geboren. En een Zoon is **ons** gegeven. We denken bij dit woord “Zoon” waarschijnlijk automatisch aan de Zoon van God. Toch is dat niet het meest voor de hand liggend. Zeker niet in de samenhang van de zin. Een zoon is ons geboren. We hebben dus een kind ontvangen. Een zoon. Als mensheid hebben we deze zoon van de Here ontvangen. Hij is één van ons. Van ons vlees en bloed. En dit kind, deze zoon van ons zal alles anders maken. Hij brengt licht in onze donkere en duistere levens.

Zeker, Hij was in de eerste plaats een licht voor het land van Zebulon en Naftali. Het land waar de Here Jezus een groot deel van zijn leven heeft doorgebracht. Als kind en jonge man in Nazareth en later in Kapernaüm. Mattheüs haalt onze tekst van vanmorgen

dan ook in hoofdstuk 4 de verzen 15 en 16 aan als hij vertelt dat de Here Jezus in Kapernaüm ging wonen.

Hoewel deze profetie allereerst voor het land van Zebulon en Naftali geldt, mogen wij hem ook uitbreiden naar onszelf. Een Zoon is ons geboren. Dit kind is ons kind. Dit heerlijke kind. Dit kind dat de macht heeft over de hemel en de aarde. De heerschappij is op zijn schouders. En heerlijke namen heeft Hij. Namen die iedere ouder laat gloeien van trots, wanneer dit over zijn kind wordt gezegd. Waar ouders van hun kinderen vaak de hoop hebben dat zij zullen goed maken, wat zij als ouders niet konden waarmaken en dan teleurgesteld worden, omdat hun kinderen ook maar gewone kinderen zijn. Daar ontvangen wij nu van de Here een Zoon die alles is wat wij van onszelf niet zijn. Waar wij vaak maar dwazen zijn en telkens weer domme dingen doen, is Hij vol wijsheid. De Wonderbare Raadsman is Hij. Hij heeft geen onderwijs nodig, geen wijze raad van anderen. Want Hij is vervuld van wijsheid en goede raad. Hij weet altijd wat er gedaan moet worden.

En waar wij vaak wel weten hoe het moet, maar niet de daadkracht of de moed hebben om te doen wat er moet gebeuren, daar is bij Hem nooit enige aarzeling. Nooit ontbreekt het dit Kind van ons aan moed of aan daadkracht. Want Hij is een Sterke Held, een Sterke God.

Ja, die Kind dat ons gegeven is, groeit zo uit in heerlijkheid en macht dat wij naar Hem toegaan om raad, wijsheid en troost. De vader en moeder komen bij hun Kind voor wijsheid, kracht en troost. Vandaar dat Hij ook genoemd wordt Eeuwige Vader.

En de laatste naam die Hij ontvangt is die van Vrededorst. Waar machtige vorsten hun macht vaak gebruiken om oorlogen te voeren en hun macht uit te breiden, daar gebruikt deze vorst zijn macht om vrede te bewerken en te handhaven. De vrede die door onze schuld als mensheid zo wreed is verstoord en sinds die tijd oorzaak is van oorlogen en onderdrukking. Die vrede wordt door Hem hersteld. En dat maar niet voor een korte tijd, zoals al wel bleek uit het feit dat de schoenen en mantels van de soldaten in het vuur worden gegooid. Maar Hij zal voor eeuwige vrede zorgen in zijn Rijk.

Want zijn Rijk is niet gebaseerd op onderdrukking, maar, zoals vers 6 zegt, op recht en gerechtigheid. Recht en gerechtigheid zijn de peilers onder zijn Rijk. Dit Kind, ons Kind kan werkelijk eeuwige vrede brengen omdat Hij het grootste probleem in de wereld aanpakt. Onze schuld tegenover God en onze zondige natuur. Hij bewerkt de

vrede door onze schuld te betalen, door zijn eigen leven te geven. Door onze straf te dragen. Door in onze plaats te sterven. Daarmee heeft Hij een eeuwig en blijvend fundament gelegd voor een nieuw Koninkrijk en voor eeuwige vrede. Hij vervult het recht van Gods wet in onze plaats. En zo vinden wij vrede bij God.

Wat een licht brengt dit ons Kind in deze wereld! Hij verdrijft de duisternis. De schaduw van de dood die over ons en onze wereld ligt vanwege onze zonden. Bij Hem, dit Kind ons gegeven, ligt de toekomst voor u en mij. Laten wij dit Kind dan koesteren en in ons hart dragen. Laten wij onze kronen afzetten en voor zijn troon neerknielen. Voor deze Zoon ons gegeven. Deze Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader en Vredevorst.

Amen